

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2023. november 23.*

„Előzetes döntéshozatal – Környezet – Aarhusi Egyezmény – 2003/4/EK irányelv – A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférés – Információ iránti kérelem elutasítása – Kormányülések jegyzőkönyvei – Az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó tanácskozások – A 4. cikk (1) és (2) bekezdése – Az információhoz való hozzáférési jog alóli kivételek – A »belső közlemények« és a »hatósági tanácskozások« fogalma – Bírósági jogorvoslat – Az elutasító határozat hatályon kívül helyezése – Az ítéletben meghatározott alkalmazandó kivétel – Jogerő”

A C-84/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a High Court (felsőbb bíróság, Írország) a Bírósághoz 2022. február 8-án érkezett, 2022. február 8-i határozatával terjesztett elő

a **Right to Know CLG**

és

az **An Taoiseach**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: C. Lycourgos tanácselnök, O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot (előadó), S. Rodin és L. S. Rossi bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Right to Know CLG képviseletében D. Browne BL, F. Logue solicitor és N. J. Travers SC,

* Az eljárás nyelve: angol.

- az An Taoiseach és Írország képviselőiben M. Browne, E. O’Hanrahan és A. Joyce, meghatalmazotti minőségben, segítők: A. Carroll BL és B. Kennedy SC,
 - az Európai Bizottság képviselőiben G. Gattinara és L. Haasbeek, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2023. május 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 41., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. kötet, 7. fejezet, 375. o.) 4. cikke (1) bekezdése első albekezdése e) pontjának és 4. cikke (2) bekezdése első albekezdése a) pontjának, valamint a jogerő elvének és a tényleges érvényesülés elvének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Right to Know CLG, egy ír jog szerinti nonprofit szervezet és az An Taoiseach (miniszterelnök, Írország) között az ír kormányhoz 2016. március 8-án intézett azon kérelem tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amely a kormány 2002 és 2016 közötti üléseinek Írország üvegházhatásúgáz-kibocsátásával kapcsolatos valamennyi dokumentumához való hozzáférésre irányult (a továbbiakban: a környezeti információkhoz való hozzáférés iránti 2016. március 8-i kérelem).

Jogi háttér

A nemzetközi jog

- 3 A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, 1998. június 25-én Aarhusban aláírt, és az Európai Közösség nevében a 2005. február 17-i 2005/370/EK tanácsi határozattal (HL 2005. L 124., 1. o.) jóváhagyott egyezmény (kihirdette: a 2001. évi LXXXI. törvény, a továbbiakban: Aarhusi Egyezmény) 4. cikkének (3) és (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(3) Környezeti információra vonatkozó kérés elutasítható, amennyiben:

[...]

- c) a kérés olyan anyagra vonatkozik, mely előkészítés alatt áll, vagy hatóságok belső kommunikációjára vonatkozik, abban az esetben, ha a nemzeti jog vagy szokásjogi joggyakorlat e kivételeket megállapítja, tekintetbe véve a közérdeket, amely az információ feltárásához fűződik.

(4) A környezeti információra vonatkozó kérés elutasítható, amennyiben az információ feltárása hátrányosan érintené:

a) a hatósági eljárások titkosságát, ahol e titkosságot a nemzeti jog előírja;

[...]

Az uniós jog

4 A 2003/4 irányelv (16) preambulumbekzdésének szövege a következő:

„Az információhoz való jog azt jelenti, hogy az információ kiadásának kell az általános szabálynak lennie, de a hatóság bizonyos pontosan meghatározott esetekben jogosult a környezeti információk kiadását megtagadni. A megtagadás alapját szűken kell értelmezni, amikor is az információ kiadásával szolgált közérdeket kell a megtagadás által szolgált érdekekkel szemben mérlegelni. A megtagadás indokait az ebben az irányelvben meghatározott határidőn belül közölni kell a kérelmezővel.”

5 Ezen irányelv „Célkitűzések” című 1. cikke szerint:

„Ennek az irányelvnek a következők a célkitűzései:

a) a hatóságok birtokában lévő vagy számukra tárolt környezeti információkhoz jutás jogának biztosítása, és e jog gyakorlására vonatkozó alapfeltételek és gyakorlati szabályok meghatározása; [...]

6 Az említett irányelv „Fogalommeghatározás” című 2. cikke a következőket írja elő:

„Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

[...]

2. »Hatóság«:

a) a kormányzat vagy más közigazgatási szerv, beleértve az országos, regionális vagy helyi szintű állami tanácsadó szerveket;

[...]

3. »Hatóság birtokában lévő információ«: a hatóság birtokában lévő, általa előállított vagy kézhez vett környezeti információ.

[...]

5. »Kérelmező«: a környezeti információt kérelmező bármely természetes vagy jogi személy.

[...]

7 Ugyanezen irányelv „Kivételek” című 4. cikke a következőket mondja ki:

„(1) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a környezeti információhoz jutást visszautasítják, amennyiben:

[...]

e) a kérés belső közleményeket érint, figyelemmel a közzététel által szolgált közérdekre.

[...]

(2) A tagállamok előírhatják a környezeti információ kérésének visszautasítását, ha az információ közzététele hátrányosan befolyásolná a következőket:

a) a hatóságok tanácskozásainak titkos jellege, amennyiben e titkos jelleget jogszabály írja elő;

[...]

Az (1) és (2) bekezdésben említett megtagadás alapját szűken kell értelmezni, minden egyes esetben figyelembe véve a közzététel által szolgált közérdeket. Az egyes esetekben a közzététel által szolgált közérdeket mérlegelni kell a megtagadás által szolgált érdekekkel szemben. A tagállamok nem rendelhetik el a kérés megtagadását a (2) bekezdés a), d), f), g) és h) pontja alapján, ha az a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információt érint.

[...]

(4) A kérelmező által igényelt és a hatóságok birtokában lévő vagy a hatóságok számára tárolt környezeti információt részben kell rendelkezésre bocsátani, amennyiben lehetőség nyílik az (1) bekezdés d) és e) pontjának vagy a (2) bekezdés hatálya alá tartozó információknak a kért információ többi részétől történő elkülönítésére.

[...]”

8 A 2003/4 irányelv „Igazságszolgáltatáshoz való jog” című 6. cikke előírja a tagállamok számára, hogy biztosítsák bármely, környezeti információt kérelmező személy számára, aki úgy ítéli meg, hogy információkérésével nem foglalkoztak, azt alaptalanul utasították el, nem kielégítő módon válaszolták meg, vagy azzal nem megfelelően foglalkoztak, hogy közigazgatási vagy bírósági eljárást indíthasson az érintett hatóság intézkedése vagy mulasztása ellen.

Az ír jog

Az ír alkotmány

9 A Bunreacht na hÉireann (ír alkotmány) 28. cikkének (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„[...]

2° A kormány ülészik és testületi szervként jár el [...]

3° A kormányülések tanácskozásainak titkosságát minden körülmények között be kell tartani, kivéve, ha a High Court (felsőbbíróság) úgy határoz, egy adott ügyet nyilvánosságra kell hozni:

- i) a bíróságok adminisztratív működése érdekében, vagy
- ii) nyomós közérdek alapján, a kormány vagy a kormány minisztere által a Houses of the Oireachtas (Országgyűlési Kamarák) felügyelete alatt kinevezett bizottság erre irányuló kérelme alapján az általuk közérdekűnek nyilvánított kérdés kivizsgálására.

[...]

A környezeti információhoz való hozzáférésről szóló rendelet

- 10 A 2003/4 irányelvet a European Communities (Access to Information on the Environment) Regulations 2007 (S. I. n° 133/2007) – (Európai Közösségek [környezeti információhoz való hozzáférésről szóló] 2007. évi rendeletek, a továbbiakban: a környezeti információkhoz való hozzáférésről szóló rendelet) ültette át az ír jogba.
- 11 E rendelet 8. cikke előírja a környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelem elutasításának bizonyos kötelező okait. A „tanácskozásokra” vonatkozó kivételt e 8. cikk a) pontjának iv. alpontja ülteti át.
- 12 Az említett rendelet 8. cikkének b) pontja előírja, hogy a hatóság nem bocsáthat rendelkezésre környezeti információkat, „amennyiben az a kormány egy vagy több ülésén folytatott tanácskozások hozzáférhetővé tételét jelentené”.
- 13 A környezeti információkhoz való hozzáférésről szóló rendelet 9. cikke felsorolja azokat az indokokat, amelyek alapján a környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelmet el lehet utasítani. A „belső közleményekre” vonatkozó kivételt e 9. cikk (2) bekezdésének d) pontja ülteti át.
- 14 A környezeti információkhoz való hozzáférésről szóló rendelet 10. cikke értelmében:
 - „(1) A 8. cikk és a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja ellenére a környezeti információk iránti kérelem nem utasítható el, ha a kérelem a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információt érint.
 - (2) A környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információkra való, (1) bekezdésben foglalt hivatkozás nem foglalja magában az e kibocsátásokról a kormányüléseken folytatott tanácskozást.
 - (3) A hatóság minden egyes kérelmet egyedileg megvizsgál, és mérlegeli a hozzáférhetővé tétel által szolgált közérdeket a megtagadás által szolgált érdekekkel szemben.
 - (4) A környezeti információ iránti kérelem elutasításának okait szűken kell értelmezni, figyelembe véve a hozzáférhetővé tétel által szolgált közérdeket.
 - (5) A 8. vagy 9. cikk egyetlen rendelkezése sem hatalmazza fel a hatóságokat arra, hogy ne bocsássonak rendelkezésre olyan környezeti információkat, amelyek – noha a 8. vagy a 9. cikkben említett információkkal rendelkeznek – azoktól elkülöníthetők.

[...]

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 15 A Right to Know által 2016. március 8-án benyújtott, környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelem lényegében az ír kormány üléseinek jegyzőkönyveihez való hozzáférésre vonatkozott. E kérelmet egy belső felülvizsgálati eljárást követően 2016. június 27-én elutasították. A Right to Know megtámadta e határozatot a High Court (felsőbbíróság) előtt.
- 16 A 2018. június 1-jei ítéletében e bíróság megállapította, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában valamely hatóság „belső közleményei” tekintetében előírt, a környezeti információkhoz való hozzáférés joga alóli kivételt kell alkalmazni, mivel az ír kormány üléseit az ilyen közleményekhez kell hasonlítani. Azt is megállapította, hogy e kivétel alkalmazása megköveteli a hozzáférhetővé tétel által szolgált közérdeknek a hozzáférhetővé tétel megtagadása által szolgált közérdekkel szembeni mérlegelését, amely a 2016. június 27-i határozatból hiányzott. Következésképpen a High Court (felsőbbíróság) hatályon kívül helyezte a határozatot, és a Right to Know kérelmét visszautalta a miniszterelnökhöz felülvizsgálat céljából.
- 17 2018. augusztus 16-i határozatával a miniszterelnök helyt adott a Right to Know kérelmének, azonban csak részben. A Right to Know e határozat jogszerűségét megtámadta a High Court (felsőbbíróság) előtt.
- 18 Keresetében a Right to Know vitatja a kért dokumentumoknak a High Court (felsőbbíróság) által a 2018. június 1-jei ítéletében elfogadott minősítését. A Right to Know szerint figyelmen kívül kell hagyni a 2003/4 irányelv 4. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában a „belső közlemények” tekintetében előírt kivételt, és egy másikat kell alkalmazni, nevezetesen az ugyanezen 4. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában a hatóságok titkos „tanácskozásaira” vonatkozóan előírt kivételt.
- 19 A High Court (felsőbbíróság) e tekintetben rámutat, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információkra” vonatkozó dokumentumok hozzáférhetővé tétele nem tagadható meg. E rendelkezés ugyanis korlátozza az ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében előírt több kivétel alkalmazhatóságát a környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelmek esetében, köztük különösen a „hatóságok tanácskozásaira” vonatkozó kivételt. Az említett rendelkezés ezzel szemben nem alkalmazható a „belső közleményekre” előírt kivételre.
- 20 Így, ha a kért dokumentumok nem ez utóbbi kivétel, hanem a „tanácskozásokra” vonatkozó kivétel hatálya alá tartoznának, hozzáférhetővé tételük kötelező lenne, legalábbis amennyiben a „környezetbe történő kibocsátásra” vonatkoznak. Adott esetben az ír kormány nem hivatkozhatna az üléseinek titkos jellegére.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a kormány ülései titkos „tanácskozásoknak” minősülhetnek. E bíróság így rámutat arra, hogy az ír alkotmány 28. cikke (4) bekezdésének megfelelően a kormány „kollektív testületként” ülészik, és pontosítja, hogy ezen üléseknek a

Supreme Court of Ireland (legfelsőbb bíróság, Írország) által az *Attorney General kontra Hamilton* [1993] 2 I. R. 250 ügyben meghatározott célja, hogy a határozatok elfogadása előtt lehetővé tegye a teljes körű, szabad és őszinte tanácskozást.

- 22 Márpedig a „belső közlemények” és titkos „tanácskozások” közötti határvonal nem tűnik ki egyértelműen a 2003/4 irányelv 4. cikkéből.
- 23 Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a nemzeti jogra tekintettel nem biztos, hogy az alapeljárás keretében a Right to Know megkérdőjelezheti az érintett dokumentumoknak a 2018. június 1-jei ítélet szerinti „belső közleményeknek” való minősítését.
- 24 A kérdést előterjesztő bíróság szerint ugyanis olyan jogkérdésről van szó, amelyet a 2018. június 1-jei ítélet véglegesen eldöntött, és amely egyébként sem képezte jogorvoslat tárgyát. Rámutat továbbá, hogy az alapeljárás és az ezen ítélet alapjául szolgáló jogvita ugyanazon felek, vagyis a Right to Know és a miniszterelnök között van folyamatban, és ugyanaz a tárgya, azaz a környezeti információkhoz való hozzáférés iránti 2016. március 8-i kérelem elbírálása. Következésképpen a 2018. június 1-jei ítélethez főszabály szerint kapcsolódó jogerővel általánosságban ellentétes lenne az, hogy a Right to Know még arra hivatkozhasson, hogy a kért dokumentumok nem tartoznak a „belső közlemények” tekintetében előírt hozzáférés-megtagadási ok hatálya alá.
- 25 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy a jogerőnek ez a formája, amelyet az ír jog *estoppel elvként* ismer el, a korábbi ítélet rendelkező részén túl kiterjed a ténybeli és jogi kérdéseket eldöntő indokolásra is.
- 26 A bíróságok azonban továbbra is mérlegelési jogkörrel rendelkeznek, hogy az igazságszolgáltatás érdekében engedélyezzék valamely kérdés felülvizsgálatát. Ennek keretében a bíróságoknak kell egyensúlyt teremteniük a felek versengő jogai között, és általánosabban az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés és a jogviták végleges eldöntéséhez fűződő közérdek között. A jelen ügyben megfelelő egyensúlyt lehetne elérni, ha a Right to Know előadhatná az általa kért dokumentumok minősítésére vonatkozó érvelését. Ezenkívül közérdek fűződik e különösen fontos jogkérdés eldöntéséhez.
- 27 A kérdést előterjesztő bíróság mindazonáltal úgy véli, hogy az *estoppel elvnek* az alapeljárás alperese által kért szigorú alkalmazása sem kizárt. Ezen elv alkalmazása összeegyeztethető lehet az uniós joggal, még akkor is, ha bebizonyosodik, hogy a 2018. június 1-jei ítélet a 2003/4 irányelv 4. cikkének téves értelmezésén alapul.
- 28 Többek között a 2006. március 16-i Kapferer ítéletből (C-234/04, EU:C:2006:178) kitűnik, hogy az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvére is figyelemmel az uniós jog nem írja elő a nemzeti bíróságnak, hogy eltérjen a határozatokat jogerőre emelő belső eljárási szabályok alkalmazásától, még akkor sem, ha ez lehetővé tenné e jog megsértésének orvoslását. E megközelítés logikája a jogviszonyok stabilitásának és a megfelelő igazságszolgáltatásnak a biztosítása.
- 29 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a jelen ügyben a jogviszonyok stabilitása nem különösebben releváns indok, mivel a 2018. június 1-jei ítélet a Right to Know kérelméről nem határozott, ugyanakkor hatályon kívül helyezte a 2016. június 27-i elutasító határozatot. Ezenkívül e körülmények között nem róható fel a Right to Know-nak, hogy nem nyújtott be fellebbezést ezen ítélettel szemben, és csak az alapeljárás keretében hozott fel a 2003/4 irányelv 4. cikkének téves

alkalmazására alapított kifogást, nevezetesen azt, hogy a kért dokumentumokat tévesen minősítették az ezen irányelv 4. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontja értelmében vett belső közleménynek.

- 30 E megfontolásokra tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy az *estoppel-elv* az uniós jog által elfogadott jogerő egyik formája-e. Ezenkívül arra vár választ, hogy annak szigorú alkalmazása ellentétes lehet-e a tényleges érvényesülés elvével, ha olyan helyzetet eredményez, amelyben az uniós jog megsértésére már nem lehet hivatkozni.
- 31 E körülmények között a High Court (felsőbbíróság, Írország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) A 2003/4 irányelv 4. cikke (1) bekezdése [első albekezdésének] e) pontja, illetve 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontja értelmében vett, valamely hatóság »belső közleményeinek« vagy »tanácskozásainak« kell-e minősíteni azokat a jegyzőkönyveket – az azokban szereplő környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelem szempontjából –, amelyeket valamely tagállam kormányzatának hivatalos üléseiről vettek fel, amelyek keretében a kormány tagjai találkoznak és kollektív szervezetként járnak el?
- 2) Túlterjeszkedik-e a jogerő (2003. szeptember 30-i Köbler ügyben [C-224/01, EU:C:2003:513] és a későbbi ítélkezési gyakorlatban megvitatott) elve a korábbi ítélet rendelkező részén, és vonatkozik-e a korábbi ítéletben szereplő ténybeli és jogi megállapításokra is? Másképpen fogalmazva, az eljárás újbóli megindításának tilalmára (*»cause of action estoppel«*) korlátozódik-e a jogerő elve, vagy az kiterjed a korábbi eljárásban az adott fél vonatkozásában elbírált ténybeli vagy jogi kérdésre (*»issue estoppel«*) is?
- 3) A felek között a környezeti információkhoz való hozzáférés iránti konkrét kérelemmel kapcsolatban a 2003/4 irányelv állítólagos be nem tartása tárgyában folyamatban lévő eljárásban, amelyben a felperes/kérelmező kérelmére az uniós jogon alapuló egyes jogalapoknak helyt adva, míg másokat elutasítva hatályon kívül helyeztek valamely határozatot, ellentétes-e az uniós joggal, különösen a tényleges érvényesülés elvével az *»issue estoppelen«* alapuló jogerő olyan nemzeti szabálya, amelynek értelmében a nemzeti bíróság a kérelem tárgyában hozott további határozatra vonatkozó új eljárásban nem teheti lehetővé a felperes/kérelmező számára, hogy az említett további határozatot olyan, korábban elutasított uniós jogalapokon támadja meg, amelyek az adott körülmények között nem képezték jogorvoslat tárgyát?
- 4) Befolyásolják-e a fenti harmadik kérdésre adandó választ a következő tények: i. előzetes döntéshozatal iránti kérelmet nem terjesztettek a Bíróság elé, és ii. a felek egyike sem hívta fel a nemzeti bíróság figyelmét a Bíróság releváns ítélkezési gyakorlatára?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 32 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy valamely tagállam kormányának hivatalos üléseiről készült jegyzőkönyvek a környezeti információkhoz való hozzáférés joga alóli, az e cikk (1) bekezdése

- első albekezdésének e) pontjában a „belső közleményekre” vonatkozóan előírt, vagy a (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában a „hatóságok tanácskozásaira” vonatkozóan előírt kivétel hatálya alá tartoznak.
- 33 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jogalkotó a 2003/4 irányelv elfogadásával az uniós jognak az Aarhusi Egyezményvel való összeegyeztethetőségét olyan általános rendszer előírásával kívánta biztosítani, amelynek célja annak biztosítása, hogy minden, az ezen irányelv 2. cikkének 5. pontja értelmében vett kérelmezőnek joga legyen a hatóságok birtokában lévő, illetve a hatóságok számára tárolt környezeti információkhoz jutni, anélkül hogy a kérelmezőnek indokolnia kellene a kérelmét (2021. január 20-i Land Baden-Württemberg [Belső közlemények] ítélet, C-619/19, EU:C:2021:35, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a 2003/4 irányelvben foglalt, környezeti információhoz való jog azt jelenti, hogy az információ hozzáférhetővé tételének kell az általános szabálynak lennie, és a hatóság csak bizonyos, pontosan meghatározott esetekben jogosult a környezeti információk hozzáférhetővé tételét megtagadni. A hozzáférési jog alóli kivételeket ebből következően megszorítóan kell értelmezni, amikor is az információ hozzáférhetővé tételével szolgált közérdeket kell a megtagadás által szolgált érdekekkel szemben mérlegelni (lásd ebben az értelemben: 2021. január 20-i Land Baden-Württemberg [Belső közlemények] ítélet, C-619/19, EU:C:2021:35, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 Ezen irányelv 4. cikke pontosan felsorolja azokat a kivételeket, amelyeket a tagállamok a környezeti információkhoz való hozzáférés joga alól bevezethetnek. Amennyiben az ilyen kivételeket ténylegesen átültették a nemzeti jogba, a hatóságok hivatkozhatnak azokra annak érdekében, hogy megtagadják a hozzájuk érkezett információkérését (2021. január 20-i Land Baden-Württemberg [Belső közlemények] ítélet, C-619/19, EU:C:2021:35, 31. pont).
- 36 A tagállamok a 2003/4 irányelv 4. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontja alapján így írhatják elő, hogy a környezeti információk iránti kérelem elutasítható, ha az „belső közleményekre” vonatkozik, figyelembe véve ugyanakkor a kért információk hozzáférhetővé tétele által szolgált közérdeket.
- 37 A „belső közlemények” fogalmát illetően a Bíróság megállapította, hogy a „közlemény” kifejezés valamely szerző által egy címzettnek megfogalmazott információra vonatkozik, azzal, hogy e címzett lehet elvont személy, mint valamely vezetőség „tagjai” vagy valamely jogi személy „igazgatótanácsának tagjai”, és lehet az e testületeket alkotó konkrét személy, például egy alkalmazott vagy tisztviselő (2021. január 20-i Land Baden-Württemberg [Belső közlemények] ítélet, C-619/19, EU:C:2021:35, 37. pont).
- 38 A „belső” kifejezés olyan információkra vonatkozik, amelyek nem hagyják el valamely hatóság belső szervezetét, különösen, ha azt nem tették harmadik személy számára hozzáférhetővé, vagy nem hozták nyilvánosságra (2021. január 20-i Land Baden-Württemberg [Belső közlemények] ítélet, C-619/19, EU:C:2021:35, 42. pont).
- 39 Abban az esetben, ha valamely hatóság olyan környezeti információval rendelkezik, amelyet külső forrásból kapott, ez az információ akkor is lehet „belső”, ha azt az említett hatóság általi kézhezvételét megelőzően nem hozták nyilvánosságra, vagy azt nem kellett volna nyilvánosságra hozni, valamint ha nem hagyja el e hatóság belső szervezetét a hatóság általi kézhezvételét követően (2021. január 20-i Land Baden-Württemberg [Belső közlemények] ítélet, C-619/19, EU:C:2021:35, 43. pont).

- 40 A „hatóság” fogalmát a 2003/4 rendelet 2. cikkének 2. pontja határozza meg. A fogalommeghatározás a „kormányzatot” és „más közigazgatási szerve[ke]t” nevezi meg.
- 41 A jelen ügyben a hozzáférés iránti kérelem a kormányületek jegyzőkönyveire vonatkozik, amelyek a Bíróság rendelkezésére álló információk alapján főszabály szerint a „belső közlemények” fogalma alá tartozhatnak. A kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatok függvényében ugyanis először is e jegyzőkönyvek valamely közigazgatási szerv, tehát valamely „hatóság” tagjai közötti információcserét tükrözik, másodsor, mivel azokat e közigazgatási szerven belül terjesztik, „közleményekről” van szó, és végül harmadszor, tekintettel azoknak az ír alkotmány 28. cikke (4) bekezdésének 3. pontjában előírt titkos jellegére, e jegyzőkönyveket nem közzétételre szánták, ennél fogva megőrzik „belső” jellegüket.
- 42 A 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontja alapján a tagállamok továbbá előírhatják a környezeti információ iránti kérelem elutasítását, ha az információ hozzáférhetővé tétele hátrányosan befolyásolná a „hatóságok tanácskozásainak” titkos jellegét, amennyiben e titkos jelleget jogszabály írja elő.
- 43 A „hatóságok tanácskozásainak” fogalmát illetően a Bíróság megállapította, hogy a „tanácskozások” kifejezés a hatóságok döntéshozatali eljárásának azon utolsó szakaszaira utal, amelyeket a nemzeti jog egyértelműen tanácskozásként határoz meg, és amelyek titkos jellegét jogszabálynak kell előírnia (lásd ebben az értelemben: 2012. február 14-i Flachglas Torgau ítélet, C-204/09, EU:C:2012:71, 63. és 64. pont).
- 44 A jelen ügyben a kormányületekről szóló jegyzőkönyveket illetően megállapítható, hogy azok az ír alkotmány 28. cikke (4) bekezdésének 3. pontjában előírt titoktartási rendszer hatálya alá tartoznak. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem azonban nem teszi lehetővé a Bíróság számára annak meghatározását, hogy a Right to Know hozzáférés iránti kérelmének tárgyát képező jegyzőkönyvek az ír jog által tanácskozásként minősített döntéshozatali eljárás utolsó szakaszában folytatott vitákat tükrözik-e. Ha ez lenne a helyzet – amelynek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata –, e jegyzőkönyvek a „hatóságok tanácskozásainak” fogalma alá tartoznának.
- 45 Következésképpen – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatok függvényében – nem kizárt, hogy a jelen ügyben egyszerre teljesülnek a hozzáférési jog alól a 2003/4 irányelv 4. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában előírt kivétel és az ugyanezen 4. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában előírt kivétel alkalmazási feltételei.
- 46 E tekintetben meg kell állapítani, hogy e két kivétel együttes alkalmazása nem lehetséges.
- 47 A 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontját ugyanis *lex specialis*nak kell tekinteni ugyanezen irányelv 4. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjához képest. Így, ha a „hatóságok tanácskozásaira” vonatkozó konkrét kivétel alkalmazásának feltételei ténylegesen teljesülnek, annak alkalmazása elsőbbséget élvez az általánosabb hatályú, belső közleményekre vonatkozó kivétellel szemben.
- 48 Pontosítással élve, ez utóbbi kivétel alkalmazási feltételein – azaz lényegében az információknak kizárólag valamely hatóságon belül történő továbbításán – kívül a „hatóságok tanácskozásaira” vonatkozó kivétel csak akkor alkalmazható, ha az információcserére olyan döntéshozatali eljárás utolsó szakaszában kerül sor, amelyet egyértelműen „tanácskozásként” határoztak meg, és amelynek titkos jellegét jogszabály írja elő.

- 49 A két kivétel ezenfelül két különböző jogi rendszernek felel meg.
- 50 A „belső közlemények” védelme ugyanis lehetővé teszi, hogy a hatóságok számára védett teret hozzanak létre a mérlegelésre és a belső viták lefolytatására. Különösen széles hatályú kivételről van szó, amely az e hatóságok által végzett munka egészének minden egyes szakaszában alkalmazható. Ebből következik, hogy annak meghatározásához, hogy igazolt-e az e kivétel hatálya alá tartozó információkhoz való hozzáférés megtagadása, szigorúan körül kell határolni a fennálló érdekek, vagyis a hozzáférhetővé tétellel szembeni érdekek és az azt igazoló érdekek mérlegelését (lásd ebben az értelemben: 2021. január 20-i Land Baden-Württemberg [Belső közlemények] ítélet, C-619/19, EU:C:2021:35, 50., 58. és 60. pont).
- 51 A „hatóságok tanácskozásaira” vonatkozó kivétel ezzel szemben csak egy nagyon sajátos keretek közötti információcserére vonatkozik. E kivétel lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy kizárólag azokat az információkat védjék, amelyek a hatóságok döntéshozatali eljárásának utolsó szakaszaira vonatkoznak, és amelyekről úgy vélik, hogy különösen érzékeny jellegük miatt titkos jellegűnek kell tekinteni. E kivétel hatálya tehát pontos és körülhatárolt.
- 52 Az uniós jogalkotó egyébiránt bevezetett egy kivételt a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában foglalt kivétel alól annak érdekében, hogy abból kifejezetten kizárjon bizonyos, a nyilvánosság számára különös jelentőséggel bíró adatokat. Így ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdése második albekezdésének utolsó mondata értelmében a „hatóságok tanácskozásai” tekintetében előírt kivétel nem teszi lehetővé a „környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információkra” vonatkozó környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelem elutasítását.
- 53 Így, ha valamely tagállam átültette ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontját, valamint ha a közölni kért információk cseréjére valóban titkos jellegű tanácskozás során került sor, és így azok e rendelkezés hatálya alá tartoznak, az illetékes nemzeti hatóságok feladata annak vizsgálata, hogy ezen információk a környezetbe történő kibocsátásra vonatkoznak-e. Ha ez az eset áll fenn, jóllehet az említett információkat a nemzeti jog alapján főszabály szerint titkos jellegűnek kell tekinteni, az azokhoz való hozzáférés nem tagadható meg, kivéve, ha azokat nem lehet elkülöníteni az ugyanezen információcserében közölt egyéb információktól (lásd ebben az értelemben: 2016. november 23-i Bayer CropScience és Stichting De Bijenstichting ítélet, C-442/14, EU:C:2016:890, 105. pont).
- 54 Amennyiben a kért információk nem a környezetbe történő kibocsátásra vonatkoznak, az illetékes nemzeti hatóságoknak a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdése második albekezdésének második mondata értelmében mérlegelniük kell az ezen információk hozzáférhetővé tétele által szolgált közérdeket a hozzáférhetővé tétel megtagadása által szolgált érdekekkel szemben.
- 55 A fennálló érdekek ilyen mérlegelése akkor is szükséges, ha abban az esetben, amikor a „hatóságok tanácskozásaira” vonatkozó kivétel nem alkalmazható, a 2003/4 irányelv 4. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában a belső közleményekre vonatkozóan előírt kivétel alkalmazható (lásd ebben az értelemben: 2021. január 20-i Land Baden-Württemberg [Belső közlemények] ítélet, C-619/19, EU:C:2021:35, 58. pont).
- 56 Végül emlékeztetni kell arra, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikke (4) bekezdésének megfelelően az illetékes nemzeti hatóságnak mindig ellenőriznie kell, hogy a kért információk elkülöníthetők-e a hozzáférési jog alóli, alkalmazandó kivétel hatálya alá tartozó információktól oly módon, hogy azt részlegesen hozzáférhetővé tehesse (lásd ebben az értelemben: 2021. január 20-i Land Baden-Württemberg [Belső közlemények] ítélet, C-619/19, EU:C:2021:35, 66. pont).

- 57 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikkét úgy kell értelmezni, hogy:
- ezen irányelv 4. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában a „belső közlemények” tekintetében előírt kivétel valamennyi olyan információra kiterjed, amely az adott hatóságon belül kering, és amely a hozzáférés iránti kérelem időpontjában még nem hagyta el annak belső szervezetét, adott esetben az említett hatóság általi kézhezvételét követően, amennyiben e kézhezvételt megelőzően azt nem hozták nyilvánosságra, vagy azt nem kellett volna nyilvánosságra hozni;
 - az említett irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában a „hatóságok tanácskozásai” tekintetében előírt kivétel csak a hatóságok döntéshozatali eljárásának utolsó szakaszában kicserélt olyan információkra vonatkozik, amelyeket a nemzeti jog egyértelműen tanácskozásként határoz meg, és amelyek esetében e jog titoktartási kötelezettséget ír elő; és
 - a hozzáférési jog alóli, ugyanezen irányelv 4. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában, illetve 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában előírt kivételek együttes alkalmazása kizárt, mivel a „hatóságok tanácskozásainak” védelmére vonatkozó második rendelkezés elsőbbséget élvez a „belső közlemények” védelmére vonatkozó első rendelkezéssel szemben.

A második, harmadik és negyedik kérdéstről

Előzetes észrevételek

- 58 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az alapeljárás a 2003/4 irányelv hatálya alá tartozó környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelemre vonatkozik. Az e kérelmet elutasító 2016. június 27-i határozat ellen benyújtott fellebbezéssel szemben a High Court (felsőbbíróság) a 2018. június 1-jei ítéletében megállapította, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában előírt, a hozzáférési jog alóli kivétel alkalmazható a hatóságok belső közleményeire, majd visszautalta az ügyet a miniszterelnökhöz annak érdekében, hogy az mérlegelje a hozzáférhetővé tétel által szolgált közérdeket a hozzáférhetővé tétel megtagadása által szolgált közérdekkel szemben.
- 59 A 2018. augusztus 16-án elfogadott új határozat részben helyt adott a hozzáférés iránti kérelemnek. Az új határozat képezi az alapeljárás tárgyát, amelynek keretében a Right to Know azt állítja, hogy nem a „belső közleményekre” vonatkozó hozzáférési jog alóli kivételt, hanem a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában a „hatóságok tanácskozásai” tekintetében előírt kivételt kell alkalmazni.
- 60 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy ez utóbbi kivétel ténylegesen alkalmazható. Adott esetben figyelmen kívül kell hagyni a belső közlemények tekintetében előírt kivételt.
- 61 A kérdést előterjesztő bíróság mindazonáltal kifejti, hogy a High Court (felsőbbíróság) 2018. június 1-jei ítéletének indokolásához kapcsolódó jogerővel ellentétes lehet e megközelítés, amennyiben e bíróság abban a „belső közleményekre” vonatkozóan előírt kivétel alkalmazhatóságát állapította meg. E kérdést általánosságban úgy kell tekinteni, hogy azt a felek

között jogerősen elbírálták, ezért az már nem vitatható. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az alapeljárás eldöntése érdekében határoznia kell az ír jogban a jogerő elve hatályának az uniós joggal való összeegyeztethetőségéről.

- 62 E tekintetben emlékeztetni kell a jogerő elvének a mind az uniós jogrendben, mind a nemzeti jogrendekben betöltött fontosságára. Ugyanis mind a jog, mind a jogviszonyok stabilitásának, illetve az igazságszolgáltatás megfelelő működésének biztosításához fontos, hogy ne lehessen többé vita tárgyává tenni azokat a bírósági határozatokat, amelyek a rendelkezésre álló jogorvoslatok kimerülését, illetve az azok előterjesztésére nyitva álló határidők elteltét követően jogerőre emelkedtek (2022. április 7-i Avio Lucos ítélet, C-116/20, EU:C:2022:273, 92. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 63 Ennélfogva az uniós jog nem írja elő a nemzeti bíróságnak, hogy eltérjen a bírósági határozatokat jogerőre emelő belső eljárási szabályok alkalmazásától, még akkor sem, ha ez lehetővé tenné az uniós joggal összeegyeztethetetlen nemzeti helyzet orvoslását (2022. április 7-i Avio Lucos ítélet, C-116/20, EU:C:2022:273, 93. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 64 Az uniós jog tehát azt sem követeli meg, hogy valamely bírósági szervnek főszabály szerint vissza kell vonnia a jogerőre emelkedett határozatát az uniós jog releváns rendelkezése Bíróság által elfogadott értelmezésének figyelembevételére céljából (2022. április 7-i Avio Lucos ítélet, C-116/20, EU:C:2022:273, 94. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 65 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából egyébiránt kitűnik, hogy a tárgykörre vonatkozó uniós szabályozás hiányában a jogerő elve megvalósításának részletes szabályai a tagállamok eljárási autonómiájának elve alapján azok belső jogrendjébe tartoznak. Nem lehetnek azonban kedvezőtlenebbek, mint a hasonló belső jellegű esetekre vonatkozó szabályok (az egyenértékűség elve), és nem tehetik a gyakorlatban lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve) (2022. április 7-i Avio Lucos ítélet, C-116/20, EU:C:2022:273, 100. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 66 Ez utóbbi elvet illetően arra is emlékeztetni kell, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke határozza meg a pártatlan bíróság előtti hatékony jogorvoslati való jogot (2015. október 6-i East Sussex County Council ítélet, C-71/14, EU:C:2015:656, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 67 E jogot is tükrözi a 2003/4 irányelv 6. cikke. Ellenben sem ez a cikk, sem az irányelv egyéb rendelkezései nem tartalmazzák a jogerő elvének végrehajtására vonatkozó szabályokat.
- 68 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az együttesen vizsgálandó második, harmadik és negyedik kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2003/4 irányelv 6. cikkét az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a jogerő elve megakadályozza, hogy az a személy, aki egy első ítéletben elérte a környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelmét elutasító határozat hatályon kívül helyezését, az ugyanezen felek közötti, az első ítéletnek való megfelelés érdekében elfogadott, ugyanazon hozzáférés iránti kérelemre vonatkozó második határozat jogszerűségére vonatkozó jogvita keretében a 2003/4 irányelv 4. cikkének megsértésére alapított kifogást hozzon fel, amennyiben e kifogást az első ítéletben anélkül utasították el, hogy az annak rendelkező részében szerepelt volna, és az említett ítélet a hozzáférést kérelmező által benyújtott kereset hiányában jogerőre emelkedett.

Az ügy érdeméről

- 69 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a tényleges érvényesülés elvét illetően a Bíróság megállapította, hogy minden olyan esetben, amikor felmerül a kérdés, hogy valamely nemzeti eljárási rendelkezés lehetetlenné vagy rendkívül nehézé teszi-e az uniós jog alkalmazását, azt kell megvizsgálni, hogy milyen e rendelkezésnek az egész eljárásban betöltött helye, hogy hogyan zajlik az eljárás, és melyek a sajátosságai a különböző nemzeti fórumok előtt. Ebből a szempontból adott esetben azokat az alapelveket is figyelembe kell venni, amelyek a nemzeti bírósági rendszer alapjául szolgálnak, mint például a védelemhez való jog, a jogbiztonság elve, valamint az eljárás szabályos lefolytatásának elve (lásd ebben az értelemben: 2022. április 7-i Avio Lucos ítélet, C-116/20, EU:C:2022:273, 101. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 70 A jelen ügyben a Bíróság rendelkezésére álló iratokban semmi nem enged arra következtetni, hogy az ír jogrendben nincs olyan jogorvoslati lehetőség, amely hatékonyan biztosítja a jogalanyok jogainak a 2003/4 irányelvből eredő védelmét.
- 71 Ellenkezőleg, amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő információkkal összefüggésben értelmezett harmadik kérdés megfogalmazásából kitűnik, a High Court (felsőbíróság) előtti eljárásban – amelynek végén e bíróság meghozta a 2018. június 1-jei ítéletet – a Right to Know-nak lehetősége volt arra, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikkének megsértésére hivatkozzon, és e bíróság megvizsgálta e kifogást. A High Court (felsőbíróság) elutasította a Right to Know által felhozott, annak megállapítására irányuló érvet, hogy a kért információk a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában előírt, a környezeti információkhoz való hozzáférési jog alóli kivétel hatálya alá tartoznak, amit a Right to Know és a miniszterelnök a Bírósághoz benyújtott írásbeli észrevételeiben megerősített.
- 72 E körülmények között meg kell állapítani, hogy mivel az ír jog értelmében a High Court (felsőbíróság) 2018. június 1-jei ítéletének ez utóbbi rendelkezés alkalmazhatatlanságára vonatkozó indokolása jogerős, e jog nem sértette az uniós jog tényleges érvényesülését (lásd analógia útján: 2018. október 24-i XC és társai ítélet, C-234/17, EU:C:2018:853, 55–57. pont).
- 73 E megállapítást nem cáfolhatja az a tény, hogy a 2018. június 1-jei ítélet alapjául szolgáló eljárásban a High Court (felsőbíróság) nem terjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság elé az EUMSZ 267. cikk alapján.
- 74 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 267. cikk a lehető legszélesebb lehetőséget biztosítja a nemzeti bíróságok számára arra, hogy a Bírósághoz forduljanak, ha azt állapítják meg, hogy az előttük folyamatban lévő ügyben az uniós jog valamely rendelkezésének értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó, a Bíróság döntését igénylő kérdés merül fel. A nemzeti bíróságoknak tehát megvan a lehetőségük, és adott esetben kötelesek is arra, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesszenek elő akkor, amikor akár hivatalból, akár a felek kérelmére megállapítják, hogy a jogvita érdeme az e cikk első bekezdésében felsorolt kérdések valamelyikére vonatkozik (2020. április 30-i Blue Air – Airline Management Solutions ítélet, C-584/18, EU:C:2020:324, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 75 Továbbá azon magánszemélyek, akik adott esetben a végső fokon eljáró bíróság határozata következtében az uniós jog által számukra biztosított jogok megsértése miatt kárt szenvedtek el, kérhetik az említett tagállam felelősségének megállapítását, feltéve hogy a jogsértés kellően súlyos

- jellegére, valamint az e jogsértés és az e magánszemélyt ért kár közötti közvetlen okozati összefüggésre vonatkozó feltétel teljesül (2022. július 7-i F. Hoffmann-La Roche és társai ítélet, C-261/21, EU:C:2022:534, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 76 Ellenben a végső fokon eljáró bíróság határozataiért fennálló állami felelősség elvének elismerése önmagában nem jelenti a határozatok jogerejének megkérdőjelezését. Mindenesetre az állam felelősségének elve, amely az uniós jogrend részét képezi, az ilyen kártérítést megköveteli, de a kárt okozó bírósági határozat felülvizsgálatát nem (lásd ebben az értelemben: 2003. szeptember 30-i Köbler ítélet, C-224/01, EU:C:2003:513, 39. pont; 2015. szeptember 9-i Ferreira da Silva e Brito és társai ítélet, C-160/14, EU:C:2015:565, 55. pont).
- 77 Következésképpen az, hogy a végső fokon eljáró bíróság megsérti az előzetes döntéshozatalra utalásra vonatkozó kötelezettségét, és különösen az, hogy egy nem végső fokon eljáró bíróság az előtte folyamatban lévő eljárásban nem terjeszt elő előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, nem vonhatja maga után a bírósági határozatok jogerejének kötelező figyelmen kívül hagyását.
- 78 Ezzel együtt emlékeztetni kell arra, hogy ha az alkalmazandó belső eljárási szabályok lehetővé teszik a nemzeti bíróság számára, hogy bizonyos feltételek mellett visszavonjon egy jogerős határozatot annak érdekében, hogy a helyzetet a nemzeti joggal összeegyeztethetővé tegye, e feltételek teljesülése esetén az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének megfelelően e lehetőségnek kell érvényesülnie, hogy az alapügyben szóban forgó helyzetnek az uniós szabályozással való összeegyeztethetőségét helyreállítsák (lásd ebben az értelemben: 2014. július 10-i Impresa Pizzarotti ítélet, C-213/13, EU:C:2014:2067, 62. pont).
- 79 E tekintetben a főtanácsnok indítványának 54. pontjából kitűnik, hogy az ír bíróságok különleges körülmények között szabadon engedélyezhetik a jogvitában részes valamely fél számára, hogy felvessen egy korábbi eljárásban már – számára kedvezőtlenül – elbírált kérdést, amelynek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.
- 80 Adott esetben, és amennyiben a jelen ügyben teljesülnek azok a feltételek, amelyekről az ír jog e mérlegelési jogkör gyakorlását függővé teszi, a kérdést előterjesztő bíróság köteles e jogkörrel élni, ha megállapítja, hogy ellentétben azzal, ami a High Court (felsőbbíróság) 2018. június 1-jei ítéletéből kitűnik, a kért információk nem tartoznak a környezeti információkhoz való hozzáférés joga alá, a „belső közleményekre” vonatkozó kivétel hatálya alá.
- 81 Ráadásul, amint arra a főtanácsnok az indítványának 56–58. pontjában lényegében rámutatott, úgy tűnik, hogy az ír jogrendszer értelmében az a körülmény, hogy valamely félnek nem volt lehetősége fellebbezést benyújtani olyan ítélet ellen, amelynek valamely megállapítása jogerőre emelkedett, relevánsnak bizonyulhat az említett mérlegelési jogkör gyakorlása szempontjából. A kérdést előterjesztő bíróság feladata tehát annak vizsgálata, hogy a Right to Know-nak valóban volt-e lehetősége fellebbezést benyújtani a High Court (felsőbbíróság) 2018. június 1-jei ítéletében foglalt azon megállapítással szemben, amely szerint a környezeti információkhoz való hozzáférés iránti 2016. március 8-i kérelem a „belső közleményekre” vonatkozó kivétel hatálya alá tartozott. Amennyiben nem ez a helyzet, az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elve megköveteli, hogy a kérdést előterjesztő bíróság éljen mérlegelési jogkörével.
- 82 A fenti megfontolások összességére tekintettel a második, harmadik és negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2003/4 irányelv 6. cikkét az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a jogerő elve megakadályozza, hogy az a személy, aki egy első ítéletben

elérte a környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelmét elutasító határozat hatályon kívül helyezését, az ugyanezen felek közötti, az első ítéletnek való megfelelés érdekében elfogadott, ugyanazon hozzáférés iránti kérelemre vonatkozó második határozat jogszerűségére vonatkozó jogvita keretében a 2003/4 irányelv 4. cikkének megsértésére alapított kifogást hozzon fel, amennyiben e kifogást az első ítéletben anélkül utasították el, hogy az annak rendelkező részében szerepelt volna, és az említett ítélet a hozzáférést kérelmező által benyújtott kereset hiányában jogerőre emelkedett. Mindazonáltal, amennyiben az alkalmazandó belső eljárási szabályok ezt megengedik, a nemzeti bíróságnak lehetővé kell tennie e személy számára, hogy az említett kifogást felhossa annak érdekében, hogy adott esetben helyreállítsák az alapeljárás tárgyát képező helyzet uniós szabályozásnak való megfelelését.

A költségekről

- 83 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkét**

a következőképpen kell értelmezni:

- a 2003/4 irányelv 4. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában a „belső közlemények” tekintetében előírt kivétel valamennyi olyan információra kiterjed, amely az adott hatóságon belül kering, és amely a hozzáférés iránti kérelem időpontjában még nem hagyta el annak belső szervezetét, adott esetben az említett hatóság általi kézhezvételt követően, amennyiben e kézhezvételt megelőzően azt nem hozták nyilvánosságra, vagy azt nem kellett volna nyilvánosságra hozni;
 - az említett irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában a „hatóságok tanácskozásai” tekintetében előírt kivétel csak a hatóságok döntéshozatali eljárásának utolsó szakaszában kicserélt olyan információkra vonatkozik, amelyeket a nemzeti jog egyértelműen tanácskozásként határoz meg, és amelyek esetében e jog titoktartási kötelezettséget ír elő; és
 - a hozzáférési jog alóli, ugyanezen irányelv 4. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjában, illetve 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában előírt kivételek együttes alkalmazása kizárt, mivel a „hatóságok tanácskozásainak” védelmére vonatkozó második rendelkezés elsőbbséget élvez a „belső közlemények” védelmére vonatkozó első rendelkezéssel szemben.
- 2) A 2003/4 irányelv 6. cikkét az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvével összefüggésben**

a következőképpen kell értelmezni:

azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a jogerő elve megakadályozza, hogy az a személy, aki egy első ítéletben elérte a környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelmét elutasító határozat hatályon kívül helyezését, az ugyanezen felek közötti, az első ítéletnek való megfelelés érdekében elfogadott, ugyanazon hozzáférés iránti kérelemre vonatkozó második határozat jogszerűségére vonatkozó jogvita keretében a 2003/4 irányelv 4. cikkének megsértésére alapított kifogást hozzon fel, amennyiben e kifogást az első ítéletben anélkül utasították el, hogy az annak rendelkező részében szerepelt volna, és az említett ítélet a hozzáférést kérelmező által benyújtott kereset hiányában jogerőre emelkedett. Mindazonáltal, amennyiben az alkalmazandó belső eljárási szabályok ezt megengedik, a nemzeti bíróságnak lehetővé kell tennie e személy számára, hogy az említett kifogást felhozza annak érdekében, hogy adott esetben helyreállítsák az alapeljárás tárgyát képező helyzet uniós szabályozásnak való megfelelését.

Aláírások